

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ในการประมาณค่าของมาตรประมาณค่าแบบลิเคอร์ทและมาตรประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมในการ ประเมินการสอนของครู สถานการณ์ที่ใช้ในการศึกษา คือ การให้ครูผู้สอนประเมินตนเองและให้นัก เรียนประเมินครูผู้สอน โดยพฤติกรรมที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ พฤติกรรมในการสอนของครูซึ่ง ประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ 1. พฤติกรรมในขั้นก่อนสอน 2. พฤติกรรมในขั้นขณะสอนหรือ ระหว่างดำเนินการสอน และ 3. พฤติกรรมในขั้นหลังสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 ที่ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 52 คน กลุ่มที่ 2 คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 52 ห้องเรียน ที่เรียนกับครูผู้สอนซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินพฤติกรรมการสอนของครูซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุง มาจากมาตรประมาณค่าเชิงพฤติกรรมของสุพัทตร์ พิบูลย์ โดยนำมาจัดทำให้มีลักษณะเป็นมาตร ประมาณค่าแบบลิเคอร์ทและมาตรประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรม โดยที่แบบประเมินทั้งสองรูปแบบจะ ประกอบด้วยเนื้อหาของข้อคำถามซึ่งเป็นรายการพฤติกรรมการสอนของครูที่เหมือนกันจำนวน 15 รายการพฤติกรรม แต่จะแตกต่างกันในส่วนของสเกลคำตอบที่เป็นทางเลือก 5 ระดับ กล่าวคือ มาตร ประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรม สเกลคำตอบที่เป็นทางเลือกจะถูกจัดเรียงไว้ในแนวดิ่งโดยที่แต่ละทางเลือกจะมีข้อความบรรยายพฤติกรรมการทำงานผูกติดเอาไว้โดยเรียงลำดับจากพฤติกรรมการทำงานที่มี คุณภาพมากที่สุดไปน้อยที่สุด ส่วนมาตรประมาณค่าแบบลิเคอร์ท สเกลคำตอบที่เป็นทางเลือกจะถูกจัด ทำในลักษณะเป็นคำบรรยายหรือข้อความแสดงระดับความเข้มของพฤติกรรมที่ต้องการให้ประเมิน คือ "มากที่สุด" "มาก" "ปานกลาง" "น้อย" และ "น้อยที่สุด"

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีติดต่อทางโทรศัพท์กับหัวหน้าหมวด คณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนเพื่อ ขอทราบจำนวนครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2541 แล้วส่งแบบประเมินพฤติกรรมการสอนของครูในรอบแรกเป็นมาตรประมาณค่าแบบ

ลิเคอร์ท์ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบก่อน หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ จึงส่งแบบประเมินพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมให้กลุ่มตัวอย่างตอบในรอบที่ 2 โดยได้รับแบบประเมินกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.25 และจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 1,561 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 63.98

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ โดยใช้ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผลการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมและมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท์เป็นเครื่องมือประเมิน โดยใช้ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อตอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงในการประมาณค่าโดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชั้นคะแนน (Intraclass correlation coefficient) เป็นดัชนีบ่งชี้ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินและทดสอบความแตกต่างด้วย The Wilcoxon Signed Ranks Test

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบในการประมาณค่า ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error) โดยใช้วิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของผลการประเมินระหว่างมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท์และมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรม แล้วทดสอบความแตกต่างด้วย The Wilcoxon Signed Ranks Test

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเคยมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo error) โดยใช้วิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของดัชนีบ่งชี้การกระจายของคะแนนหรือคะแนนความคลาดเคลื่อน (Halo score) ระหว่างมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท์และมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรม แล้วทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความเที่ยงในการประมาณค่า

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการประเมินตนเองของครูผู้สอนกับคะแนนผลการประเมินครูผู้สอนโดยนักเรียน ทำให้สรุปได้ว่า ยังไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่า มาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมให้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสูงกว่ามาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ท ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2. ผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error)

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างกรณีใช้มาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมกับมาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมินโดยการวิเคราะห์เป็นรายข้อและรายด้านพฤติกรรม ทั้งในสถานการณ์การประเมินตนเองของครูผู้สอนและการประเมินครูผู้สอนโดยนักเรียน ทำให้สรุปได้ว่า ยังไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่ามาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมปรากฏความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error) น้อยกว่ามาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ท ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. ผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเคยมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo error)

จากการเปรียบเทียบค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรายพฤติกรรมของผู้ประเมินแต่ละคนเป็นดัชนีบ่งชี้การเกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมิน (Halo error) ระหว่างกรณีใช้มาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมและมาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมิน ทั้งในสถานการณ์การประเมินตนเองของครูผู้สอนและการประเมินครูผู้สอนโดยนักเรียน พบว่า กรณีใช้มาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมินปรากฏค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคลาดเคลื่อน (Halo score) สูงกว่ากรณีใช้มาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทำให้สรุปได้ว่า มาตรฐานประมาณค่าแบบยึดพฤติกรรมปรากฏความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเคยมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo error) น้อยกว่ามาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคอร์ท ซึ่งข้อค้นพบนี้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ความเที่ยงในการประมาณค่าระหว่างการใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทและมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมินโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการประเมิน (Intraclass correlation coefficient) ของผู้ประเมิน 2 กลุ่ม คือ ครูผู้สอนและนักเรียนเป็นดัชนีชี้วัดความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ผลการวิจัยพบว่า ยังไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่ามาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมให้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสูงกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 ที่ระบุว่า มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมให้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสูงกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบของมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมซึ่งมีตัวอย่างของพฤติกรรมกำกับไว้บนสเกลคำตอบทุกระดับ อาจทำให้ผู้ประเมินที่เป็นนักเรียนเกิดความไม่มั่นใจและไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมที่ตนเองเคยสังเกตเห็นจากการปฏิบัติของครูผู้สอนนั้น ควรจะตรงกับพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่บนสเกลคำตอบในระดับใด ทำให้นักเรียนทำการประเมินด้วยความไม่แน่ใจซึ่งมีส่วนทำให้ผลการประเมินออกมาไม่สอดคล้องกับผลที่ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินตนเอง ดังจะเห็นได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการประเมินจากการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมินที่ปรากฏค่า ICC รายข้อในระดับที่น้อยกว่าการใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมินอยู่ถึง 10 รายการพฤติกรรม จากจำนวนรายการพฤติกรรมทั้งหมด 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 66.66 อันเป็นการชี้ให้เห็นว่า การใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเป็นระดับที่ถือได้ว่ายังมีวุฒิภาวะทางความคิดไม่เพียงพอที่จะสามารถจำแนกหรือตัดสินความแตกต่างของพฤติกรรมที่ตนเองเคยสังเกตเห็นว่าควรจะตรงกับพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่บนสเกลในระดับใดได้ โดยส่งผลทำให้การประเมินที่ได้ให้ผลที่ไม่สอดคล้องกับผลการประเมินที่ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินตนเอง

2. จากผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error) ระหว่างการใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทและมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมิน โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิตของผลการประเมินระหว่างมาตรฐานค่าทั้ง 2 รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า ยังไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่าการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมินปรากฏความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error) น้อยกว่าการใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท ทั้งในสถานการณ์การประเมินตนเองของครูผู้สอนและการประเมินครูผู้สอนโดยนักเรียน ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ระบุว่า มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมปรากฏความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนนน้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท รวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Campbell และคณะ (1973) และ Cook (1988) ที่พบว่า มาตรฐานค่าแบบยึด

พฤติกรรมเกิด Leniency error น้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบของมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมไม่สามารถทำให้ผู้ประเมินซึ่งเป็นครูผู้สอนและนักเรียนเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยประจำตัวในด้านการประเมินซึ่งมักมีรูปแบบของการประเมินที่ตายตัวเป็นของตนเองได้ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินตนเองของครูผู้สอนและผลการประเมินครูผู้สอนโดยนักเรียน ภายใต้การใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมิน พบว่า ให้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่าเมื่อใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมินจำนวน 5 และ 8 รายการพฤติกรรม จากจำนวนรายการพฤติกรรมทั้งหมด 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 53.33 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังอาจเป็นไปได้ว่า ในกรณีที่ให้ครูผู้สอนทำการประเมินตนเองนั้น ครูผู้สอนอาจคิดว่าตนเองได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพดีที่สุดแล้วจึงได้เลือกประเมินในระดับสูง ๆ ทั้งในมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทและมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรม ดังนั้นจึงทำให้ผลการประเมินออกมาไม่ต่างกัน ในด้านของ Leniency error ส่วนกรณีที่ให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินครูผู้สอนนั้น อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนดังกล่าวอาจมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอในการตัดสินใจเพื่อจำแนกความแตกต่างของพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่บนสเกลคำตอบในแต่ละระดับ (ไพฑูริย์ ลินลาวัณย์, 2524) นอกจากนี้ลักษณะหรือรูปแบบของมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการประเมิน เนื่องจากมีรูปแบบของสเกลคำตอบเป็นข้อความพฤติกรรมที่ค่อนข้างยาว ซึ่งต้องใช้เวลาในการอ่านและพิจารณามาก จึงทำให้นักเรียนขาดความตั้งใจที่จะทำการประเมิน ดังที่ แชนนา ฮอยท์และอ็พเพชต์ (1983) ได้กล่าวว่า ความคลาดเคลื่อนของผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่ประเมินโดยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจาก แรงจูงใจของนักเรียน ความชอบและความสนใจในวิชานั้น ประกอบกับนักเรียนอาจมีความเกรงใจครูผู้สอนซึ่งเป็นลักษณะของสังคมไทยที่มักเกรงใจและชอบช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (จารุวรรณ ไวยเจตน์, 2523) นักเรียนจึงประเมินพฤติกรรมต่าง ๆ ของครูผู้สอนด้วยค่าเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง

อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับการที่ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ผลไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cook (1988) กล่าวคือ กรณีการศึกษาของ Cook นั้นมุ่งศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมกับมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทรวมทั้งผลของการฝึกทักษะการประเมินแก่ผู้ประเมินต่อค่าความคลาดเคลื่อนแบบ Leniency error และแบบ Halo error ข้อสรุปจากงานวิจัยของ Cook ที่พบว่า มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเกิด Leniency error น้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทนั้น เป็นผลมาจากการฝึกทักษะการประเมินให้แก่ผู้ประเมินก่อนที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานค่าทั้ง 2 รูปแบบ ดังนั้นผลการวิจัยของ Cook จึงแตกต่างกับกรณีของการวิจัยครั้งนี้ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาเปรียบเทียบในสภาพที่ไม่ได้มีการฝึกทักษะการประเมินให้กับผู้ประเมินก่อนที่จะให้ลงมือทำมาตรฐานค่าทั้ง 2 รูปแบบ นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า การฝึกทักษะแก่ผู้ประเมินน่าจะมีผลต่อการลด Leniency error ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Guilford (1954) รวมทั้ง

ประเด็นที่ 3 ในกรณีนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงข้อดีของวิธีการ Halo error ที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งพบว่าวิธีการ Halo error นั้นมีข้อดีที่ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ Halo error ในการวัดผล ซึ่งพบว่าวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ Halo error ในการวัดผล ซึ่งพบว่าวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งวิธีการ Halo error นี้ช่วยให้การวัดผลมีความง่ายและสะดวกในการดำเนินการวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวัดผลที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ

ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Campbell และคณะ (1973) และ Cook (1988) ที่พบว่า มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเกิด Halo error น้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท

4. เนื่องจากขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการส่งแบบประเมินไปให้ครูผู้สอนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยตอบแบบประเมินให้ทางไปรษณีย์อันเนื่องมาจากมีข้อจำกัดด้านเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า การที่ให้ครูผู้สอนช่วยแจกแบบประเมินให้นักเรียนทำการประเมินครูผู้สอนนั้นอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือประเมินทำให้ผู้ประเมินต้องใช้เวลาและความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาข้อความซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อยู่บนสเกลมากขึ้น ดังนั้นหากจะนำมาตรฐานค่ารูปแบบนี้ไปใช้กับผู้ประเมินที่เป็นนักเรียนควรจะนำไปใช้กับนักเรียนที่มีวุฒิภาวะทางความคิดมากเพียงพอที่จะสามารถพิจารณาตัดสินใจประเมินได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือประเมินยังคงให้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินไม่แตกต่างจากการใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรม ดังนั้นจึงสนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษายังคงใช้มาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทเป็นเครื่องมือในการประเมินต่อไป เนื่องจากมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทมีความสะดวก เข้าใจง่าย และน่าจะเหมาะสมกับวัยของผู้ประเมินในระดับนี้

3. ภายได้ข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมเกิด Halo error น้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ท ดังนั้นหากต้องการให้ผลการประเมินเกิดความคลาดเคลื่อนแบบ Halo error น้อย ๆ ควรนำมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมมาใช้เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ช่วยลดการเกิดความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเคยมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo error) ได้

4. จากการพิจารณาเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับผลการวิจัยที่ผ่านมา ทำให้ได้ข้อสังเกตที่เพิ่มเติมประการหนึ่งว่า การฝึกฝนทักษะการประเมินให้กับผู้ประเมินสามารถช่วยทำให้การประเมินค่าได้ผลถูกต้องมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงรูปแบบของมาตรฐานค่าให้มีความชัดเจนหรือมีลักษณะของเครื่องมือประเมินที่ดีเพียงอย่างเดียว ยังอาจไม่เพียงพอในการแก้ปัญหาการเกิดความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบในการประเมินค่าได้ ดังนั้นในการทำการประเมินใด ๆ น่าจะมีการฝึกฝนทักษะทางด้านการประเมินให้กับผู้ประเมินก่อนที่จะให้ประเมินผู้ถูกประเมินควบคู่ไปกับการใช้มาตรฐานค่าที่มีคุณภาพดีด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบของการประมาณค่าที่ใช้มาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมและมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทเมื่อใช้กลุ่มผู้ประเมินที่แตกต่างกัน อาทิ ครูผู้สอน นักเรียน ผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประเมินที่เป็นนักเรียนควรใช้ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

2. ควรมีการศึกษาคุณภาพของมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมกับมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทในลักษณะของการเปรียบเทียบผู้ประเมิน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับและกลุ่มที่ไม่ได้รับความรู้เรื่องการประเมินในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความตรง ความเที่ยง ความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยคะแนน (Leniency error) รวมทั้งความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเคยมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo error) เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพของมาตรฐานค่าทั้ง 2 รูปแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เพื่อให้การศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับมาตรฐานค่าแบบยึดพฤติกรรมและมาตรฐานค่าแบบลิเคอร์ทที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความเที่ยง ดังนั้นควรมีการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานค่าทั้ง 2 รูปแบบในลักษณะของความเที่ยงแบบสอบซ้ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย